

ОҢТҮСТИК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакогнозия кафедрасы " Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP) жинау" пәні бойынша силлабус	044-66/- () 19 беттің 1беті

Силлабус

«Фармакогнозия» кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP) жинау» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы (Силлабус)
«8D10140- Фармация» білім беру бағдарламасы

1. Пән туралы жалпы мағлұмат				
1.1	Пән коды: D-KTIT DO (GACP) Zh	1.6	Оқу жылы: 2023-2024	
1.2	Пән атауы: Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP) жинау	1.7	Курсы: 1	
1.3	Реквизитке дейінгі: GXP, дәстүрлі медицина	1.8	Семестрі: 1	
1.4	Реквизиттен кейінгі: дәрілік өсімдіктерді өсіру, GACP	1.9	Кредиттер саны (ECTS): 3	
1.5	Циклі: БнП(бейіндік пән)	1.10	Компоненті: ТК (таңдау компоненті)	

Фармакогнозия кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP)
жинау» пәні бойынша силлабус

044-66-
19 беттің 2-беті

2. Пәннің сипаттамасы (50 сөзден аспау қажет)					
Дәрілік өсімдік шикізатының сапасын қамтамасыз ету биологиялық белсенді заттар құрамының көптеген факторларға: түріне, физикалық қасиеттеріне, топырақтың химиялық жай-күйіне, климаттық жағдайларға, өсіру агротехникасына, суару көздеріне және басқа да факторларға тәуелділігі салдарынан көп еңбекті қажет етеді. Дәрілік өсімдіктерді өсіру және жинаудың тиісті практикасы (GACP) бойынша ДДҰ нұсқаулары сапалы өсімдік текстес дәрілік шикізат процесінде жалпы техникалық басшылықты қамтамасыз етуге арналған.					
3. Жиынтық бағалаутүрі					
3.1 Тестілеу	3.5	Курстық			
3.2 Жазбаша ✓	3.6	Эссе			
3.3 Ауызша ✓	3.7	Жоба			
3.4 ОҚЕ/ ОҚТЕ немесе практикалық дағдыларды қабылдау	3.8	Басқа (көрсету)			
4. Пәннің мақсаты					
-докторанттарды дәрілік өсімдік шикізатын өсірудің өзекті мәселелерімен, дайындауды ұйымдастырумен, дәрілік өсімдіктердің химиялық құрамымен және сыныптамасымен, табиғатты ұтымды пайдалану негіздерімен, дәрілік өсімдік шикізатын дайындау процесінің әдістерімен және оны стандарттаумен, сондай-ақ дәрілік өсімдіктерді зерттеу саласындағы ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттарымен таныстыру					
5. Оқытудың соңғы нәтижелері (пәннің ОН)					
ОН1	Өз біліктілігі саласында денсаулық сақтау саласын жүйелі түсінуді көрсету, осы салада қолданылатын Дағдылар мен зерттеу әдістерін менгерген: Қағидалардың негізгі мақсаты дәрілік өсімдік шикізатын тұтынушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін дәрілік өсімдік шикізатының сапасын қамтамасыз етудің тиісті жүйесін құру, сондай-ақ персоналдың біліктілігінің төмендігі және дәрілік өсімдік шикізатының тиісті сапа стандарттарын белгілеу арқылы бақылаудың болмауы салдарынан ұқсас өсімдіктердің ықтимал шатасуын және қоршаған ортаға зиян келтіруді болдырмау болып табылады.				
ОН2	Тәуелсіз зерттеулер жүргізу және ғылыми нәтижеге жұмыс істеу, Денсаулық сақтау саласында жаңа технологиялардың пайда болуына әкелетін жаңа идеялар мен жобаларды әзірлеуге тұрақты қызығушылық танытады: Дәрілік өсімдік шикізатын өсіру, жинау (дайындау), өндеу және сақтау кезеңдерінде сапаның төмендеуін болдырмау үшін және микробиологиялық жүктемені барынша азайту үшін ЕАӘО -ға мүше мемлекеттердің гигиеналық талаптар мен санитарлық нормаларды қолдану саласындағы заңнамасының сақталуын, сондай-ақ дәрілік өсімдік шикізатын ұқыпты өндеуді қамтамасыз ету қажет.				
ОН3	Өз құзыреті саласындағы тақырып бойынша мәртебесі тең, кең ғылыми қоғамдастықпен және қоғаммен қарым-қатынас жасау: Жабайы дәрілік өсімдіктерді жинау нәтижесінде жаһандық, аймақтық және/немесе жергілікті деңгейде жойылып кету қаупі төнген өсімдік түрлерін кейіннен өндеу және қорғау талаптарын біледі. Өсімдіктерді өсіру мен жинаудың қоршаған ортаға және экологиялық процестерге, сондай-ақ жергілікті халықтың әл-ауқатына есерін ескеру қажет.				
ОН4	Идеяларды қалыптастыру, инновациялық қызметтің нәтижелерін болжайды, білімге негізделген қоғамның технологиялық, әлеуметтік немесе мәдени дамуының				

Фармакогнозия кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP)
жинау» пәні бойынша силлабус

044-66-
19 беттің Збеті

	академиялық және кәсіби контекстінде ілгерілеуге ықпал етеді:						
	ДӘШ өсіру жүйесін біледі. ДӘШ қауіпсіздігін реттейтін және оларды анықтау, талдаудың қолданыстағы әдістерін жетілдіру, бизнес-жоспарларды әзірлеу, ДӘШ саласындағы ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттарын ескереді. Стандарттау саласындағы кәсіби қызмет үшін пайдаланылатын ақпаратты компьютерлік жинау, сақтау және өндөу техникасы мен технологиясын менгеру білімін көрсетеді.						
ОН 5	Көптеген өзара байланысты факторлармен байланысты мәселелерді шешуді талап ететін жаңа контексттерде Еңбек және оқу қызметінде көшбасшылық қасиеттерді, инновациялықты және дербестікті көрсету: Өсімдік текстес дайын өнімнің сапасын, қауіпсіздігін және тиімділігін арттыру мақсатында өсімдік текстес дәрілік заттарды өндіру үшін пайдаланылатын өсімдік текстес дәрілік шикізаттың сапасын қамтамасыз етуге ықпал етуге тиіс.						
	Пәннің ОН Пән ОН-мен байланысты оқу бағдарламасының оқыту нәтижелері						
	ОН1 ОН2	ОН1КР қолданыстағы заңнамасының және тиісті фармацевтикалық практикалардың (GxP) талаптарына сәйкес қазіргі заманғы фармацевтика ғылыми мен практикасындағы зерттеулердің пәнаралық сипаттың билетіндігін және түсінетіндігін көрсетеді. Дәрілік заттардың сапасын, қауіпсіздігін және тиімділігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметті ұйымдастырады.					
	ОН1 ОН2 ОН5	ОН2Тәуелсіз зерттеулер жүргізуге және дәрілік заттарды әзірлеу, өндіру, сапасын бақылау және зерттеу кезінде ғылыми нәтижеге жұмыс істеуге қабілетті. Фармацевтикалық қызметті жүзеге асыратын субъектілердің құжаттамасын жүргізуі бақылауды ұйымдастыруды баскарады.					
	ОН3 ОН4 ОН5	ОН 8Өзін-өзі талдау дағдыларын, өмір бойы оқуға ұмтылысын және жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру деңгейінде оқыту тәжірибесін көрсетеді					
	ОН1 ОН2 ОН3 ОН4	О9Н Академиялық жазу дағдыларын көрсетеді, ғылыми сипаттағы міндеттерді шешу үшін түрлі жанрдағы типтердің академиялық мәтінін құрастырады, құрылымдайды					
6.	Пән туралы толық ақпарат						
6.1	Өтетін орны (ғимарат, аудитория): Оңтүстік Қазақстан медициналық академиясы, бас ғимарат, Фармакогнозия кафедрасы. Әл-Фараби алаңы-1, 5 қабат, аудитория № 513 А,Б; 515 а,б. Телефон (АТС) 40-82-06 (ішкі. - 240).						
6.2	Сағат саны	Лекция	Тәж. саб	Зерт. саб.	ДӘЖ	ОДӘЖ	
		-	30	-	42	18	
7.	Оқытушылар туралы мәліметтер						
№	ТАЖ	Дәрежесі мен лауазымы	Электрондық мекен-жайы	Ғылыми қызығушылықтары және т. б.	Жетістіктері		
1.	Орынбасарова Кульпан Кенжебаевна	фарм.ғ.к., профессора м.а.	kulpan_ok @mail.ru	"Халық медицинасында қолданылатын	130	ғылымимақа лалардың 2	

Фармакогнозия кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP) жинау» пәні бойынша силлабус

044-66-
19 беттің4беті

					Оңтүстік Қазақстан флорасының дәрілік өсімдіктерін фитохимиялық және фармакогностикалық зерттеу".	ҚР алдын алапатентінің,2 окулық, 4 оқу-әдістемеліккүралдардыңавторы.
2	Оразбеков Еркебулан Куандыкович	доктор PhD	Ok.yerke@gmail.com			40-тан астам ғылыми мақалалардың авторы
8. Тақырыптық жоспар						
Апта/күн	Тақырып атауы	Қысқаша мазмұны	Пәннің ОН	Саятсаны	Оқытутехнологиясыныңформасы /әдістері	Бағалауәдістері/ формалары
1.	Тәжірибелік сабак. Дәрілік өсімдіктерді өсіру мен жинаудың тиісті практикасы	Нормативтік күжаттар. Тұжырымдама мен стратегияны қалыптастыру. GACP принциптер ін енгізу.	ОН 1, 2, 3	3	Шағын топтардағы жұмыс	Ауызша жауап, жазбаша бақылау, тест
	ОДӘЖ. ДӘЖ тақырыбы мен тапсырмасы. Дәрілік өсімдіктерді өсіру мен жинаудың тиісті практикасы	Өсіру және жинау ережелері. Эр түрлі стандартты операциялық процедуралар	ОН 4, 5	4/2	Шағын топтардағы жұмыс	Презентация глоссарий
2	Тәжірибелік сабак. Дәрілік өсімдіктерді жинауды ұйымдастырудың тиісті практикасы	Нормативтік күжаттар. Тұжырымдама мен стратегияны қалыптастыру. GACP принциптерін енгізу.	ОН1,2	3	Шағын топтардағы жұмыс	Ауызша жауап, жазбаша бақылау, тест
	ОДӘЖ. ДӘЖ тақырыбы мен тапсырмасы. Биотехнология ферменттеу жасушалық дақылдар.Жасушалардың негізгі және жұмыс банкін құру	Жасуша культурасы немесе ашыту	ОН 1, 2, 3	4/2	Шағын топтардағы жұмыс	Реферат, глоссарий
3.	Тәжірибелік сабак.	Нормативтік	ОН	3	Шағын	Ауызша

Фармакогнозия кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP)
жинау» пәні бойынша силлабус

044-66-
19 беттің5беті

	Өсіру кезіндегі этикалық және құқықтық аспектілер	құжаттар. Тұжырымдама мен стратегияны қалыптастыру. GACP принциптерін енгізу.	1, 2, 3		топтардағы жұмыс	жауап, жазбаша бақылау, тест
	ОДӘЖ. ДӘЖ тақырыбы мен тапсырмасы. Өсіру кезіндегі этикалық және құқықтық аспектілер	Этикалық және құқықтық мәселелерді шешу	ОН4, 5	4/2	c	Реферат, глоссарий
4.	Тәжірибелік сабак. Мәдени дәрілік өсімдіктерді тіркеу және құрылым моделі	Нормативтік құжаттар. Тұжырымдама мен стратегияны қалыптастыру. GACP принциптерін енгізу.	ОН4, 5	3	Шағын топтардағы жұмыс	Ауызша жауап, жазбаша бақылау, тест
	ОДӘЖ. ДӘЖ тақырыбы мен тапсырмасы. Дәрілік өсімдіктерді өсірудің тиісті практикасының және дәрілік өсімдіктерді жинаудың тиісті практикасының жалпы техникалық аспектілері	Дәрілік өсімдіктерді өсіру ерекшеліктері	ОН 1, 2, 3	4/2	Шағын топтардағы жұмыс	Реферат, глоссарий
5.	Тәжірибелік сабак. № Аралық бақылау		ОН1, 2, 3	3	Шағын топтардағы жұмыс	Ауызша
	ОДӘЖ. ДӘЖ тақырыбы мен тапсырмасы. Өсіру және экологиялық орта мен әлеуметтік ортаға әсер ету	Жеке дәрілік өсімдіктерді өсіру	ОН 4, 5	4/2	Шағын топтардағы жұмыс	Реферат, тест тапсырмалар ын құрастыру
6.	Тәжірибелік сабак. Өсіру және экологиялық орта мен әлеуметтік ортаға әсер ету	Нормативтік құжаттар. Тұжырымдама мен стратегияны қалыптастыру. GACP принциптерін	ОН4, 5	3	Шағын топтардағы жұмыс	Ауызша жауап, жазбаша бақылау, тест

Фармакогнозия кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP)
жинау» пәні бойынша силлабус

044-66/-
19 беттіңбеті

		енгізу.			
	ОДӘЖ. ДӘЖ тақырыбы мен тапсырмасы. Зияткерлі к меншік құқығы және пайдаға қатысу. Қауіп төніп тұрган және құрып кету қаупі төнген түрлер	Этикалық және құқықтық аспектілер	ОН 4, 5	4/2	Шағын топтардағы жұмыс
7.	Тәжірибелік сабак. Өсімдіктен алынатын дәрілік шикізаттың сапасын бақылау және қауіпсіздігін бағалау әдістері (микробиологиялық, радиациялық және элементтік бақылау)	Дәрілік өсімдіктер. Уыттылық. Белсенді заттарды алу кезіндегі қауіпсіздік.	ОН 4, 5	3	Шағын топтардағы жұмыс
	ОДӘЖ. ДӘЖ тақырыбы мен тапсырмасы. Өсімдікте н алынатын дәрілік заттар өндірісін ұйымдастыру жөніндегі қосымша басшылық қағидаттары	Нормативтік құжаттар. Тұжырымдама мен стратегияны қалыптастыру. GACP принциптерін енгізу.	ОН 1, 2, 3	4/2	Шағын топтардағы жұмыс
8.	Тәжірибелік сабак. Дәрілік өсімдіктер түрлерінің географиялық таралуы және популяциясының тығыздығы	Нормативтік құжаттар. Тұжырымдама мен стратегияны қалыптастыру. GACP принциптерін енгізу.	ОН 1, 2, 3	3	Шағын топтардағы жұмыс
	ОДӘЖ. ДӘЖ тақырыбы мен тапсырмасы. Жабайы популяциялардан дәрілік өсімдік шикізатын дайындау ерекшеліктері	Өсіру кезіндегі Қазақстанның экологиялық мәселелері	ОН 4, 5	4/2	Шағын топтардағы жұмыс
9.	Тәжірибелік сабак. Өсімдіктен алынатын дәрілік заттар өндірісін ұйымдастыру жөніндегі	Дәрілік өсімдіктер. Уыттылық. Белсенді	ОН 1, 2, 3	3	Шағын топтардағы жұмыс
					Ауызша жауап, жазбаша бақылау, тест
					Презентация
					Ауызша жауап, жазбаша бақылау, тест
					Презентация
					Ауызша жауап, жазбаша бақылау,

Фармакогнозия кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP)
жинау» пәні бойынша силлабус

044-66-
19 беттің 7-беті

	қосымша басшылық қағидаттары	заттарды алу кезіндегі қауіпсіздік.				тест
	ОДӘЖ. ДӘЖ тақырыбы мен тапсырмасы. Жарық маңызды экологиялық фактор ретінде. Өсімдіктердің жарықтастырылған ортамен су алмасуын реттеу механизмдері.	Нормативтік күжаттар. Тұжырымдама мен стратегияны қалыптастыру. GACP принциптерін енгізу.	ОН4, 5	5/1	Шағын топтардағы жұмыс	Реферат, гlosсарий
10.	Тәжірибелік сабак. №2 Аралық бақылау		ОН 1, 2, 3	3		Ауызша
	ОДӘЖ. ДӘЖ тақырыбы мен тапсырмасы. Норматив тік күжаттар. Тұжырымдама мен стратегияны қалыптастыру. GACP принциптерін енгізу.	Дәрілік өсімдіктерді өсірудің перспективті технологиялары	ОН 1, 2, 3	5/1	Шағын топтардағы жұмыс	Реферат, тест тапсырмаларын құрастыру
9. Оқыту және оқыту әдістері						
9.1	Тәжірибелік сабак	Шағын топтармен тақырыптық жоспарға сәйкес білімін көрсетеді. Берілген тақырыпқа сәйкес жазбаша бақылау жұмысын орындаиды. Тест тапсырмаларын құрастырады және алмаса отырып орындаиды.				
9.2	ДӘЖ/ОДӘЖ	әдебиеттермен, электронды базамен және компьютерлік бағдарламалық қамтамасыз етумен жұмыс, ситуациялық есептерді шешу, шығармашылық жұмыс, баяндама, кроссворд, үнсіз карталарды құру, гlosсарий, тест тапсырмаларын құрастыру, презентациялар дайындауды, тақырыптық баяндама дайындауды және оны қорғайды. Докторанттар таңдау үшін әрбір кредитте ДӘЖ бір тапсырмасы бойынша орындаиды.				
9.3	Аралық бақылау	Ауызша				
9.4	Қорытынды бақылау	Ауызша емтихан				
10. Бағалау критерийлері						
10.1 Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері						
ОН №	Пәннің ББ	Қанағатта-нарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы	
1 ОН	Қағидалардың негізгі мақсаты	Мүмкіндігін ше өсіру	Дәрілік өсімдіктерді	Дәрілік өсімдіктерді	Дәрілік өсімдік шикізатын	

Фармакогнозия кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP) жинау» пәні бойынша силлабус

044-66-
19 беттің8беті

	<p>дәрілік өсімдік шикізатын тұтынушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін дәрілік өсімдік шикізатының сапасын қамтамасыз етудің тиісті жүйесін құру, сондай-ақ персоналдың біліктілігінің төмендігі және дәрілік өсімдік шикізатының тиісті сапа стандарттарын белгілеу арқылы бақылаудың болмауы салдарынан ұқсас өсімдіктердің ықтимал шатасуын және қоршаған ортаға зиян келтіруді болдырмау болып табылады.</p>	<p>үшін мемлекеттік фармакопея да анықталған немесе түпкілікті тұтынушы елдің басқа ресми ұлттық құжаттарын да ұсынылған осындай түрлерді немесе ботаникалы қ сорттарды таңдау дұрыс таңдай алмайды. Кейбір санаулы өсімдік шикізаттары н тізімдейді. Культиваці ялау тәжірибесін практикада қолдана алмайды.</p>	<p>және жалпы қоршаған ортаны сақтауды қолдайтын жолдармен сапалы дәрілік өсімдіктерді тұрақты өсіру мен жинауды ынталандыру ы және қолдауы мүмкін. Тек өсіру принциптерін біледі. Олар қауіпсіздік техникасы мен жойылу қаупін жетік білмейді. Кейбір алғышарттар ды түсіне алмайды. GxP талаптарын толық игерген жоқ.</p>	<p>өсірудің тиісті практикасы және тиісті стандартты іс-қымыл тәртібі бойынша ұлттық және өңірлік қағидаттарды , монографияларды құра алады.</p>	<p>тұтынушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін дәрілік өсімдік шикізатының сапасын қамтамасыз етудің тиісті жүйесін құра алады, сондай-ақ дәрілік өсімдік шикізатының тиісті сапа стандарттарын белгілеу арқылы персоналдың біліктілігінің төмендігі және бақылаудың болмауы салдарынан ұқсас өсімдіктерге қатысты ықтимал шатасуды және қоршаған ортаға залалды болдырмай, мәдени дәрілік өсімдіктерді қалай өсіру керектігін біле алады.</p>
2 ОН	<p>Дәрілік өсімдік шикізатын өсіру, жинау (дайындау), өндеу және сақтау кезендерінде сапаның төмендеуін</p>	<p>Тек мәдени өсімдіктердің тізімін тізімдей алады. GACP үшін жалпыланған</p>	<p>Дәрілік өсімдік шикізатын өсіру жағдайларын талаптарға сай орындаиды.</p>	<p>Дәрілік өсімдік шикізатын өсіру, жинау (дайындау), өндеу және сақтау кезендерінде</p>	<p>Жаңа идеяларды ұсына отырып, жобаларға басшылық ете алады. Тәуелсіз зерттеулер</p>

Фармакогнозия кафедрасы
**«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP)
жинау» пәні бойынша силлабус**

044-66-
19 беттің 9беті

	<p>болдырмау үшін және микробиологиялық жүктемені барынша азайту үшін ЕАЭО -ға мүше мемлекеттердің гигиеналық талаптар мен санитарлық нормаларды қолдану саласындағы заңнамасының сақталуын, сондай-ақ дәрілік өсімдік шикізатын ұқыпты өндеуді қамтамасыз ету қажет.</p>	<p>түсініктеме жоқ.</p>	<p>GACP туралы жалпылама түсініктемеге ие. Мәдени өсімдер тізімін тізімдей алады.</p>	<p>сапаның жоғары болуын қамтамасыз ете алады. Микробиологиялық зақымданула рдың алдын алу мақсатында санитарлық нормаларды қолдану саласындағы заңнамамен жұмыс жасай алады. Сондай-ақ дәрілік өсімдік шикізатын ұқыпты өндеуді қамтамасыз ете алады.</p>	<p>жүргізу және ғылыми нәтижеге жұмыс істеу, Денсаулық сақтау саласында жаңа технологиялардың пайда болуына әкелетін жаңа идеялар мен жобаларды әзірлеуге тұрақты қызығушылық танытады. Дәрілік өсімдік шикізатын өсіру, жинау (дайындау), өндеу және сақтау кезеңдерінде сапаның төмендеуін болдырмау үшін және микробиологиялық жүктемені барынша азайту үшін ЕАЭО -ға мүше мемлекеттердің гигиеналық талаптар мен санитарлық нормаларды қолдану саласындағы заңнамасының сақталуын, сондай-ақ дәрілік өсімдік шикізатын</p>
--	---	-------------------------	---	--	--

Фармакогнозия кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP)
жинау» пәні бойынша силлабус

044-66-
19 беттің 10беті

					ұқыпты өндөуді қамтамасыз ете алады.
3 ОН	Жабайы дәрілік өсімдіктерді жинау нәтижесінде жаһандық, аймақтық және/немесе жергілікті деңгейде жойылып кету қаупі төнген өсімдік түрлерін кейіннен өндеу және қорғау талаптарын біледі. Өсімдіктерді өсіру мен жинаудың қоршаған ортаға және экологиялық процестерге, сондай-ақ жергілікті халықтың әл-ауқатына әсерін ескеру қажет.	Жабайы дәрілік өсімдіктерді жинау нәтижесінде жаһандық, аймақтық және/немесе жергілікті деңгейде жойылып кету қаупі төнген өсімдік түрлерін кейіннен өндеу және қорғау талаптарын білмейді, және жабайы дәрілік өсімдіктерді тізімдей алмайды.	Өсімдіктерді өсіру туралы ғылыми деректерді қамтитын Жарияланым дар немесе құжаттар болмаған жағдайда, мүмкіндігінш е дәстүрлі өсіру әдістерін ұстана алды, ғылыми зерттеулер барысында тиісті әдіснаманы өзірлей алмайды, жойылып кету қаупі төнген өсімдік түрлерін тізімдей алмайды.	Тұқымдарды және басқа көбею материалын дәл анықтай алады. Тұқым және басқа да көбейту материалдар ын жеткізушілер өз өнімдерінің сәйкестендірілуіне, сапасы мен қасиеттеріне қатысты барлық қажетті ақпаратты, ал таюке мүмкіндігінш е олардың өсіру тарихын талап ете алады.	Жабайы дәрілік өсімдіктерді жинау нәтижесінде құрып кету қаупі төнген өсімдік түрлерін өнірлік және жергілікті деңгейде қайта өндеу жөніндегі жұмыстарды біледі, оларды жинау нәтижесінде өсімдіктердің жойылуын болдырмау мақсатында алдын алу шараларын біледі. Өсімдіктерді өсіру мен жинаудың қоршаған ортаға және экологиялық процестерге, сондай-ақ жергілікті халықтың әл-ауқатына әсерін ескере отырып жұмыс істейді.
4 ОН	ДӨШ өсіру жүйесін біледі. ДӨШ	Жинауға арналған өсімдік	Дәрілік өсімдіктерді өсірумен	Дәрілік өсімдіктердің өнімін	Топыраққа, ауага және суға зиянды

Фармакогнозия кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP) жинау» пәні бойынша силлабус

044-66/-
 19 беттің 11 беті

	қауіпсіздігін реттейтін және оларды анықтау, талдаудың қолданыстағы әдістерін жетілдіру, бизнес-жоспарларды әзірлеу, ДӨШ саласындағы ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттарын ескереді. Стандарттау саласындағы кәсіби қызмет үшін пайдаланылатын ақпаратты компьютерлік жинау, сақтау және өндіретекникасы мен технологиясын менгеру білімін көрсетеді.	түрлері (таксономия, таралу, фенология, генетикалық әртүрлілік, репродуктив ті биология және т. б.) туралы ең маңызды ақпаратты білмейді. Дәрілік өсімдіктерді жинауды ұйымдастыруды жоспарында Коршаған орта туралы деректерді зерделеп, ұсина алмайды.	және өсімдік тектес дәрілік шикізатты дайындаумен айналысқан кезде қоршаған ортаны корғауға, дәрілік өсімдіктердің түрлік әртүрлілігін сақтауға және өсіруді тиісінше ұйымдастыруға қатысты барлық мәселелер бойынша нұсқаулықтарды толық білмейді. Дәрілік өсімдік шикізатын өсіру шарттарын біледі.	өсімдік тектес дәрілік шикізатты және ең жақсы сапалы өсімдік тектес дайын өнімді өндіру мақсатында Жылдың ең қолайлы уақытында немесе уақыт кезеңінде жинау талаптарын біледі. Егін жинау уақыты өсімдіктердің пайдалануға арналған бөлігіне байланыстыл ығын түсінеді. Мемлекеттік фармакопеяларды, жарияланған стандарттарды, реңми монографияларды және негізгі анықтамалық басылымдарды қолдана алады.	химиялық заттардың түсінен өсімдіктердің ластану қаупінен аулак болу технологиясын жетік біледі. Сыртқы фактордың әсерін ескере отырып, өсімдіктерді өсіру үшін таңдалған орын бұрын қолданылған; алдыңғы дақылдарды өсірудің және өсімдіктерді қорғау үшін кез келген құралдарды қолданудың салдарын бағалай алады.
5 ОН	Өсімдік тектес дайын өнімнің сапасын, қауіпсіздігін және тиімділігін арттыру мақсатында	Мемлекеттік фармакопеяда анықталған немесе ботаникалы	Дәрілік өсімдіктерді жинауға тиісті білімі болуы тиіс. Өсімдік шаруашылығ	Ботаникалық сәйкестендіруді, өсіру ерекшелігін және қажетті табиғи жағдайларды	Дайын өсімдік өнімдерінің сапасын, қауіпсіздігін және тиімділігін арттыру

Фармакогнозия кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP) жинау» пәні бойынша силлабус

044-66-
19 беттің 12 беті

өсімдік текес дәрілік заттарды өндіру үшін пайдаланылатын өсімдік текес дәрілік шикізаттың сапасын қамтамасыз етуге ықпал етуге тиіс.	қ әртүрлілікте н жинау үшін соңғы тұтынушы елдің басқа ресми ұлттық құжаттарын да өсімдік текес дәрі-дәрмектердің бастапқы материалы ретінде ұсынылған түрлерді қалай таңдау керектігін білмейді.	ы саласында практикалық дайындықтан өтпеген, сондай-ақ практикалық дайындықтан өтуі тиіс дала жұмыстарын ың тәжірибесімен айналыса алмайды. Өсімдіктердің жинау процесіне байланысты әртүрлі жұмыстарды орындау үшін жетекілікті техникалық білімі жоқ.	(топырақ түрі, топырақ pH, құнарлылық, отырғызу кезіндегі өсімдік әуенінің қашықтығы және күн сәулесінің қарқындылығына қойылатын талаптар), сондай-ақ өсімдіктердің жинауга және сақтауга арналған құралдарды қамтитын тиісті дәрілік өсімдіктер туралы тиісті білімі болуы керек.	мақсатында көшбасшылық қасиеттерге ие. Инновация мен тәуелсіздікті көрсетеді. Өсімдік текес дәрілік заттарды өндіру үшін пайдаланылатын өсімдік текес дәрілік шикізаттың сапасын қамтамасыз етуге ықпал етуі мүмкін. Дәрілік өсімдіктердің өсіру кезіндегі қауіпсіздік техникасын біледі.
---	---	---	---	---

10.2 Оқыту әдістері мен технологияларын бағалау критерийлері

Тәжірибелік сабакқа арналған тексеру парагы

№	Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
1	Ауызша және жазбаша	Өте жақсы бағасы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%) сәйкес	Докторант жауап беру кезінде қандай да бір қателіктер, дәлсіздіктер жіберген жоқ. Оқытылатын пән бойынша теорияны, концепцияны, бағыттарды жақсы біледі және оларға сын баға береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.
		Жақсы бағасы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%) сәйкес	Докторант жауап беру кезінде өрестел қателіктер жіберген жоқ, докторанттың өзімен түзетілген түбебейлі емес дәлсіздіктер немесе қателіктер жіберді, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйге келтірді.

OÝTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакогнозия кафедрасы «Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP) жинау» пәні бойынша силлабус	044-66/- 19 беттің 13беті

		Қанағаттанарлық бағасы С (2,0; 65-69%); С- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%) сәйкес	Докторант жауап беру кезінде түбегейлі емес дәлсіздіктер немесе қателіктер жіберді, оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттерімен шектелді, материалды жүйге келтіруде улken қындыққа тап болды.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%) сәйкес	Докторант жауап беру кезінде түбегейлі қателіктер жіберді, тақырып бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс істеу толық жүргізілмеген. Пәннің ғылыми терминдерін қолдана алмайды, стилистикалық және қонымды өрекел қателіктер жіберді.
2	Тестік тапсырмаларды орындау	Өте жақсы бағасы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%) сәйкес	90-100% дұрыс жауаптар
		Жақсы бағасы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%) сәйкес	70-89% дұрыс жауаптар
		Қанағаттанарлық бағасы С (2,0; 65-69%); С- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%) сәйкес	50-69% дұрыс жауаптар
		Қанағаттанарлықсыз бағасы FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%) сәйкес	50% төмен дұрыс жауаптар

ДӘЖ-ге арналған тексеру парагы

№	Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
1	Такырыптарды презентациялау	Өте жақсы бағасы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%)	Презентация өз бетінше 20-дан кем емес слайдты қолданылып, белгіленген уақытында орындалған. 5-тен кем емес әдебиеттерді

Фармакогнозия кафедрасы «Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP) жинау» пәні бойынша силлабус	044-66/- 19 беттің 14беті
--	------------------------------

		сәйкес	қолданылған. Слайдтар мазмұнды және ықшамды. Қорғау кезінде докторант тақырап бойынша терең білім көрсетті. Талқылау кезінде сұрақтарға дұрыс жауап берді
		Жақсы бағасы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%) сәйкес	Презентация өз бетінше 20-дан кем емес слайдты қолданылып, белгіленген уақытында орындалған. 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды және ықшамды. Қорғау кезінде докторант тақырап бойынша жақсы білім көрсетті. Талқылау кезінде сұрақтарға дұрыс жауап беріп, принципиалды емес қателіктер жіберді, оны өзі дұрыстады.
		Қанағаттанарлық бағасы C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%) сәйкес	Презентация өз бетінше 20-дан кем емес слайдты қолданылып, белгіленген уақытында орындалған. 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды емес. Сұрақтарға жауап беру кезінде принципиалды қателіктер жіберді.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%) сәйкес	Презентация өз бетінше 20-дан кем слайдты қолданылып, белгіленген уақттан кеш орындалған. 5-тен кем әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды емес. Сұрақтарға жауап беру кезінде докторант өрекел қателіктер жіберді және өз материалмен хабардар емес.
2	Глоссарий құрастыру	Өте жақсы бағасы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%) сәйкес	Глоссарий толық сөздік көлемімен құрастырылған, негізгі терминдер мен түсініктер дұрыс көрсетілген. Терминдердің салыстырмалы мағыналары бар. Уақытында тапсырылған. Докторант берілген сұрақтарға сенімді және қатесіз жауап береді.
		Жақсы бағасы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%) сәйкес	Глоссарий толық сөздік көлемімен құрастырылған, негізгі терминдер мен түсініктер дұрыс көрсетілген. Терминдердің салыстырмалы мағыналары бар. Уақытында тапсырылған. Докторант берілген сұрақтар бойынша

Фармакогнозия кафедрасы «Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP) жинау» пәні бойынша силлабус	044-66- 19 беттің 15беті
--	-------------------------------------

			принципиалды емес қателер жібереді
		Қанағаттанарлық бағасы С (2,0; 65-69%); С- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%) сәйкес	Глоссарий толық сөздік көлемімен құрастырылған, негізгі терминдер мен түсініктер дұрыс көрсетілген. Терминдердің салыстырмалы мағыналары бар. Уақтында тапсырылған. Докторант қорғау кезінде берілген сұрақтарға сенімсіз жауап береді, принципиалды қателер жібереді.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%) сәйкес	Глоссарий толық емес көлемде, үқыпсыз дайындалған және Уақтында тапсырылмаған. Докторант койылған сұрақтарға жауап беру кезінде дөрекі қателіктер жіберді және материалды игермеген.
3	Реферат	Өте жақсы бағасы А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%) сәйкес	Жұмысты орындауда белсенділік танытты, оригиналды ойлау қабілетін, материалды терең білетінін көрсетті, талқылау кезінде басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданды.
		Жақсы бағасы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%) сәйкес	Жұмысты орындауда белсенділік танытты, материалды білетінін көрсетті, докторанттың өзімен түзетілген түбегейлі емес дәлсіздіктер немесе қателіктер жіберді, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйге келтірді.
		Қанағаттанарлық бағасы С (2,0; 65-69%); С- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%) сәйкес	Жұмыс барысында пассивті, түбегейлі емес дәлсіздіктер немесе қателіктер жіберді, материалды жүйелеу кезінде үлкен қындыққа тап болды.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%) сәйкес	Топпен жұмыс істеуге қатыспады, оқытушының сұрағына жауап беру кезінде принципиалды қателіктер және дәл емес жауаптар берді, ғылыми терминологияны қолданбады.

Аралық аттестаттау

№	Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
1	Ауызаша жауап	Өте жақсы	Докторант жауап беру кезінде қандай

Фармакогнозия кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP)
жинау» пәні бойынша силлабус

044-66-
19 беттің 16-беті

		бағасы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%) сәйкес	да бір қателіктегі, дәлсіздіктегі жіберген жоқ. Оқытылатын пән бойынша теорияны, концепцияны, бағыттарды жақсы біледі және оларға сын баға береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.
		Жақсы бағасы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%) сәйкес	Докторант жауап беру кезінде өрестел қателіктегі жіберген жоқ, докторанттың өзімен түзетілген түбекейлі емес дәлсіздіктер немесе қателіктегі жіберді, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйге келтірді.
		Қанағаттанарлық бағасы C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%) сәйкес	Докторант жауап беру кезінде түбекейлі емес дәлсіздіктер немесе қателіктегі жіберді, оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттерімен шектелді, материалды жүйге келтіруде үлкен қындықта тап болды.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%) сәйкес	Докторант жауап беру кезінде түбекейлі қателіктегі жіберді, тақырып бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс істеу толық жүргізілмеген. Пәннің ғылыми терминдерін қолдана алмайды, стилистикалық және қонымды өрескел қателіктегі жіберді.

Білімді бағалаудың қөпбалдық жүйесі

Әріптік жүйемен бағалау	Балдардың сандық эквиваленті	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A -	3,67	90-94	
B +	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B -	2,67	75-79	
C +	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C -	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	

11. Оқу ресурстары

<p>ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	
<p>Фармакогнозия кафедрасы</p> <p>«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP) жинау» пәні бойынша силлабус</p>	<p>044-66- 19 беттің 17-беті</p>	

<p>Электрондық окулықтар</p> <p>Зертханалық физикалық ресурстар</p> <p>Арнайы бағдарламалар</p> <p>Журналдар (электрондық журналдар)</p>	
<p>Әдебиет</p>	<p>Негізгі әдебиеттер</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арыстанова Т.А. Фармацевтическая система качества и надлежащие фармацевтические практики: Учебное пособие. "SkySystems" 2021 2. Айдарбаева, Д. К. Растительные ресурсы Казахстана и их рациональное использование: учебное пособие. - 2-е изд. - Караганда : АҚНҮР, 2019. -194с <p>Қосымша әдебиеттер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Горянов, В. И. Лекарственные растения Южно-Казахстанской области [Текст] : справочник / В. И. Горянов. - Шымкент :Алем, 2017. - 152 с 2. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 1. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2015. – 720 бет 3. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 2. – Алматы: «Жібек жолы»

<p>Фармакогнозия кафедрасы «Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP) жинау» пәні бойынша силлабус</p>	<p>044-66/- 19 беттің 18-беті</p>
--	---------------------------------------

	<p>баспа үйі, 2009. – 792 бет.</p> <p>4. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фармакопеясы. Т. 3. – Алматы: «Жібек жолы» баспа үйі, 2014. – 864 бет</p> <p>5. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.1. – Алматы: Издательский дом «Жибекжолы», 2015. – 720 с. –</p> <p>6. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.2. – Алматы: Издательский дом «Жибекжолы», 2009 – 804 с. –</p> <p>7. Государственная Фармакопея Республики Казахстан. Т.3. – Алматы: Издательский дом «Жибекжолы», 2014. – 872 с. –</p> <p>Электронды басылымдар:</p> <p>1. Жусупова Г.Е. Методология переработки лекарственного растительного сырья: учеб. пособие / КазНУ им. аль-Фараби. - Алматы :Қазақун-ті, 2018. - 213 с. http://elib.kaznu.kz/</p>
--	--

12. | Пәннің саясаты

Докторантқа қойылатын талаптар, сабакқа қатысу, мінез-құлық, Бағалау саясаты, айыппұл шаралары, ынталандыру шаралары және т. б.

1. Кестеге сәйкес практикалық сабактарға міндетті түрде қатысу;
2. Сабакқа кешікпеу;
3. Сабактарда арнайы киім болу керек. (халаттар, қалпақтар);
4. Сабакты себепсіз жібермеу;
5. Откізілген сабактарды оқытушы белгілеген уақытта пысықтау;
6. Оқу процесіне белсенді қатысу;
7. Командада жұмыс істей білу;
8. Практикалық сабактардың тақырыптарына дайын болу;
9. Академияның ішкі тәртіп ережелерін және мінез-құлық этикасын сақтау;
10. Үй тапсырмаларын және ӨРҰ-ны уақтылы және нақты орындау;
11. Курстастар мен оқытушыларға шыдамды, ашық және мейірімді болу;
12. Кафедраның мұлкіне ұқыпты қарау.

ҚОТ кезінде:

1. Докторантқа қажетті техникалық қатынаста болу ұсынылды (ноутбук, смартфон);
2. Интернетке тұрақты қосылудың болуы;
3. Алдын ала орнатылған ZOOM, Webex байланыс бағдарламалары және т. б.
4. Кестеге сәйкес қашықтықтан оқыту кезінде байланысқа шығу мүмкіндігі;
5. Platonus ААЖ платформасында тапсырмалардың болуын уақытында тексеру
6. Тапсырмаларды тапсырудың соңғы құндерін бақылау керек.

ДӘЖ-ді уақтылы тапсырмағаны үшін айыппұл балдары енгізіледі - ДӘЖ 2 балға төмендетіледі. Емтиханға жіберу рейтингі практикалық сабактың, ДӘЖ аралық бақылаудың орташа балынан құралады, пән бойынша емтиханға жіберу рейтингінің қорытынды рейтингі кемінде 50 балды (60%) қурауы тиіс.

13. | Академияның моральдық және этикалық құндылықтарына негізделген

Фармакогнозия кафедрасы
«Культивациялаудың тиімді іс-тәжірибесі және дәрілік өсімдіктерді (GACP)
жинау» пәні бойынша силлабус

044-66/-
19 беттің 19беті

	академиялық саясат	
	Академиялық саясат. Докторанттың Ар-намыс кодексі + ЖОО сайтына сілтеме skma.edu.kz	
	➢ Пән бойынша баға қою саясаты: ➢ пән бойынша қорытынды бақылауға рұқсат беру рейтингінің бағасы практикалық сабак үшін орташа баллдан, ДӘЖ, аралық бақылаудан тұрады; Пән бойынша қорытынды бақылауға ЖРБ кемінде 30 балл (60%) болуы тиіс.	
14.	Бекіту және қайта қарастыру	
02.06.23 фармакогнозия кафедрасының отырысында бекітілді	ж. № 19 хаттама	Кафедра менгерушісі, фарм.ғ.к., профессор м.а. Орынбасарова К.К.